

З В І Т
представника Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
у Житомирській області
Натикача Івана Петровича
за 2022 рік

Вступ

Звіт охоплює діяльність представника Національної ради у Житомирській області за період з 01 січня по 31 грудня 2022 року.

Для забезпечення виконання повноважень, що полягають, насамперед, у здійсненні контролю за дотриманням телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги Житомирської області вимог законодавства у сфері телерадіомовлення та умов ліцензій, представник Національної ради у Житомирській області виконував свої обов'язки відповідно до статті 11 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», Положення про представника Національної ради, керуючись розпорядженнями та наказами керівництва регуляторного органу, діючи згідно з Планом основних заходів Національної ради на I та II півріччя 2022 року.

У своїй роботі представник Національної ради керується вимогами Конституції України, Законами України «Про телебачення і радіомовлення», «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», «Про правовий режим воєнного стану», «Про рекламу», «Про авторське право та суміжні права», «Про інформацію», «Про електронні комунікації», іншими законами України та нормативними документами, що регулюють сферу телерадіопростору у державі, рішеннями Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

Упродовж звітнього періоду основними завданнями представника Національної ради у Житомирській області були:

- здійснення нагляду за виконанням телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги Житомирської області вимог законодавства України та дотриманням ними умов ліцензій;
- проведення планових та позапланових перевірок діяльності суб'єктів інформаційної діяльності;
- здійснення комплексних, тематичних та вибіркового моніторингу ліцензіатів;
- повідомлення ліцензіатів області про ключові рішення Національної ради та контроль фактичного їх виконання, надання консультацій щодо формування пакетів документів, переоформлення або продовження дії ліцензій, тощо;
- взаємодія з представниками органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями з питань, що стосуються розвитку телерадіоінформаційної сфери регіону;
- опрацювання звернень громадян;
- організація та координування роботи секретаріату представника.

1. Стан телерадіопростору Житомирської області у 2022 році

2022 рік першим чином закарбується в історії як рік початку повномасштабного вторгнення ворога на територію України. Попри неоднакову активність бойових дій у різних частинах нашої держави, на її мапі не залишилося жодної області, куди не влучали російські ракети. Не буде перебільшенням визнати те, що невмотивована ворожа агресія відобразилася на звичному дотепер житті кожного жителя держави. Приблизно те саме можна сказати і про стан діяльності кожної телерадіоорганізації або провайдера програмної послуги. Таким чином, тема роботи ліцензіатів Національної ради в умовах війни буде у той чи інший спосіб присутня у багатьох розділах цього Звіту. Таким видався 2022 рік.

Перше, що варто виокремити – це кількісні зміни у складі ліцензіатів Житомирської області. Якщо у попередні роки спостерігалася більш-менш стала тенденція, то у 2022 році кількість мовників і провайдерів зменшилася. Нових ліцензіатів не з'явилось. Упродовж звітнього періоду свою діяльність припинили:

- КП «РАЙОННА РЕДАКЦІЯ РАДІОМОВЛЕННЯ «КОРОСТИШВСЬКЕ РАДІО», м. Коростишів;
- ПП ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЇ «ВІК», м. Бердичів;
- ФОП МЕЙНАРОВИЧ В.В, м. Овруч.

Ще один радіомовник через фінансові труднощі не має змоги, а відтак і наміру продовжити строк дії своєї ліцензії, котрий закінчиться на початку 2023 року.

Таким чином, станом на кінець звітнього періоду, телерадіопростір Житомирської області формувала робота 27 місцевих суб'єктів інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення. Загальна кількість отриманих ними ліцензій Національної ради становила 31.

Сама ж структура ліцензіатів регіону у контексті виду їх діяльності розподілена наступним чином:

- аналогове телемовлення – 1;
- цифрове телемовлення – 3;
- кабельне телемовлення – 2;
- ефірне радіомовлення – 6;
- провайдери програмної послуги – 19.

У 2022 році власне мовлення у стандарті DVB-T2 продовжували 3 місцевих телерадіоорганізації: ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ», м. Житомир («СК1»), ТОВ «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «СОЮЗ – ТВ», м. Житомир («Ctv»), КП КОРОСТЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «ТО «КОРОСТЕНЬМЕДІА», м. Коростень («Коростень ТБ»).

Через нестачу кадрового та матеріального ресурсу після двадцяти років роботи у серпні був змушений припинити свою діяльність телемовник ПП «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «ВІК», м. Бердичів («ВІК»), що був єдиним місцевим телеканалом у другому за кількістю населення місті Житомирщини. З фінансових причин, аби не поставити під загрозу своє існування в цілому, ТОВ

«МЕДІА-ПРОСПЕКТ», м. Житомир, починаючи з червня вимушено мовить з чотирьох передавачів на території області замість дев'яти. Відповідне клопотання телемовника було погоджено Національною радою.

Охоплення телевізійним сигналом Житомирської області у 2022 році змін не зазнало. На території регіону розміщено дев'ять передавачів, що розповсюджують програми у цифровому телевізійному стандарті. Як і у попередні роки, охоплення території Житомирщини сигналом DVB-T2 коливається в межах 65-75 %. Найслабше покриття фіксується на територіях Андрушівської, Баранівської, Ємільчинської, Романівської та Ружинської громад. З огляду на особливості забудови та рельєфу питання якісного доступу до цифрового сигналу DVB-T2 продовжує бути актуальним для низки мікрорайонів Житомира. Відстань від південних околиць обласного центру до передавача, розташованого у с. Андріївка, становить 35 км. Стан охоплення області цифровим телевізійним мовленням та присутність місцевих каналів відображено у Додатку 1.

В аналоговому стандарті у Житомирській області продовжує працювати один телемовник – ТОВ «Телерадіокомпанія «СОЮЗ – ТВ», м. Житомир («Сtv»).

Кабельне телевізійне мовлення продовжують здійснювати дві місцеві телерадіоорганізації: ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ», м. Житомир («СК1»), та ПП «СТУДІЯ КАЛИНА», м. Звягель («СК»).

У листопаді 2021 року Національною радою було оголошено конкурс на отримання ліцензії на багатоканальне мовлення з використанням радіочастотного ресурсу на вільних каналах мовлення у багатоканальній телемережі МХ-5 у стандарті DVB-T2 (MPEG-4) у низці населених пунктів Житомирської області. Але з настанням воєнного стану ця ініціатива регулятора була призупинена. Аналогічно – через фактор повномасштабної війни не трапилося значного розширення медійного поля у регіоні. Наприкінці 2021 року Національна рада визначила переможців конкурсу на низку телевізійних та радіочастот у громадах Житомирщини. Та окрім декількох радіоканалів Суспільного у деяких громадах ніхто з інших переможців станом на грудень 2022 року свою роботу в області не розпочав. Перелік актуальних на кінець звітнього періоду діючих частот ефірного радіомовлення наведено у Додатку 2 Звіту.

Підсумки ліцензування телерадіомовлення у 2022 році. Результати прийнятих рішень на засіданнях Національної ради.

Як було зазначено вище, протягом звітнього періоду в області стало менше на одного телемовника, одного радіомовника та одного провайдера програмної послуги. Решта рішень Національної ради відносно суб'єктів інформаційної діяльності Житомирщини стосувалися переоформлення та продовження ліцензій, результатів здійснення єдиної у звітньому періоді перевірки. Детальна інформація відображена у Додатку 3.

2. Стан діяльності ліцензіатів Житомирської області в умовах війни

24 лютого близько шостої ранку Житомирщина вперше за багато десятиліть зазнала підступних ракетних ударів. Згодом стане зрозуміло, що той ранок на довгий час кардинально змінить звичний устрій життя кожного українця. Те саме неодноразово підкреслювали і медійники області – робочий стрій кожного з них набув визначень «до» і «після». У цьому розділі Звіту буде проаналізовано основні аспекти діяльності ліцензіатів у воєнних умовах, умови функціонування в цих реаліях об'єктів інфраструктури та, власне, як повномасштабна війна змінила інформаційне поле Житомирської області.

Однією з найнагальніших потреб після початку агресивних бойових дій стала необхідність максимально швидко забезпечити жителів регіону інформуванням про оголошення повітряних тривог. За координації міської влади обласного центру, було визначено постійний телевізійний та радіоканал, що здійснюватиме інформування населення про сигнали потенційної загрози. Таку ж практику впровадили мовники у Бердичеві, Коростені та Звягелі. У березні-квітні через постійні ворожі атаки в області не виходили друковані видання. Тому телевізійні та радіоканали, разом з інтернет-ресурсами, залишалися фактично єдиними джерелами інформації.

Спільно з операторами телекомунікацій та радійниками представником Національної ради було визначено та протестовано резервний радіопередавач в обласному центрі на випадок виходу з ладу основного. Ініціатива щодо посилення інформаційного поля області надходила і від територіальних громад. За узгодженням з Національною радою, військовою адміністрацією Звягельського району, іншими відомствами, було введено в дію передавач у м. Баранівка. Від березня тамтешнє населення та жителі прилеглих громад мали змогу дізнаватися новини Першого радіоканалу Суспільного мовника. Далі у цьому розділі Звіту інформація про функціонування ліцензіатів Житомирської області у розрізі виду їх діяльності.

Телевізійне мовлення

Після 24 лютого усі телеканали області продовжили свою роботу. Але майже відразу стала помітна тенденція різкого зменшення виробництва ними власного продукту. Типове програмне наповнення березня-квітня, з власного контенту мовників, включало в себе лише випуски оперативних новин, що склалися переважно з оприлюднення офіційних звернень щодо ходу бойових дій від уповноважених на те осіб. Значною мірою це було викликано і кадровою нестачею. Навесні Житомирщина чи не щодня зазнавала ракетних обстрілів – багато працівників телерадіоорганізацій вирішили убезпечити свої родини, переїжджаючи за кордон або до інших областей, де ракетні атаки не були такими масованими. Багато працівників телеканалів стали захищати Україну у лавах Збройних Сил.

У такій ситуації мовники почали тотально переходити на ретрансляцію загальнонаціонального телемарафону «Єдині новин», перериваючись лише на місцеві інформаційні випуски. Про ці вимушені зміни у своїх програмних концепціях ліцензіати листами повідомляли Національну раду України з питань

телебачення і радіомовлення. Значною мірою телерадіоорганізаціям вдавалося оптимізувати свою роботу і завдяки проєкту «Media Change Ukraine», що стартував ще за часів пандемії, навесні 2020 року. Суть цього проєкту, до якого долучалися і телеканали Житомирської області, полягає в обміні контентом між місцевими мовниками з усіх регіонів України.

Лише влітку компанії почали дещо нарощувати частку контенту власного виробництва. Станом на кінець року деякі з них знову перейшли на стовідсотково свою програмну продукцію, а левову частку ефірного наповнення решти продовжувала становити трансляція всеукраїнського марафону.

Низка громад Житомирської області перебувала в окупації до початку квітня. Протягом цього часу майже щодня її територія зазнавала авіаударів. Один з них завдав ушкодження інфраструктурі одного з місцевих телеканалів.

Дмитро Стотланд, заступник директора КП Коростенської міської ради ТОВ «Коростеньмедіа»: «03 березня 2022 року ракетним ударом в районі села Кожухівка, де розміщується передавальна станція цифрового телебачення, було пошкоджено комунікаційну лінію, що унеможливило мовлення нашого телеканалу. Практично відразу альтернативним способом доставки сигналу вдалося інформувати жителів громади зусиллями місцевих провайдерів програмної послуги. А мовлення у цифровому стандарті вдалося відновити лише 15 квітня. Від запровадження воєнного стану і дотепер через наш теле- та радіоканал цілодобово транслюються оповіщення у випадку оголошення повітряної небезпеки. Станом на кінець грудня у нашій громаді пролунало понад 550 повітряних тривог...».

Що стосується матеріальної складової життєдіяльності місцевих телеканалів – усі мовники одноголосні: найголовнішим завданням 2022 року стало втриматися, продовжити своє існування в ефірі. Втім, вдалося це не всім. У серпні бердичівський телеканал «ВІК» звернувся до Національної ради з клопотанням про анулювання своєї ліцензії.

Радіомовлення

Від початку повномасштабного вторгнення лише один мовник, ТОВ «ЖИТОМИРСЬКА РАДІОКОМПАНІЯ», з власної ініціативи призупинив свою діяльність, пояснивши цей крок неможливістю гарантувати безпеку для своїх працівників. Житомир у березні зазнавав регулярних ракетних обстрілів, відтак співробітниця радіо були змушені переїхати до інших місць проживання. Повідомивши регулятора відповідним чином, ліцензіат відновив свою присутність в ефірі у липні. Першим кроком, до якого вдалося керівництво радіокомпанії, стало звернення до Національної ради з проханням якнайшвидше погодити зміну позивних. Два десятки років слухачі опізнавали мовника за позивними «Z радіо 106,1 FM». Наразі одне з двох місцевих житомирських радіо презентує себе в ефірі як «106 і 1 FM».

Кадрові проблеми змушували частину радійників регіону певною мірою відступати від власних програмних концепцій, зменшуючи частку власних передач. Але як свідчили результати моніторингів – ця тенденція не стала такою

разуючою, як на телебаченні. Найімовірніше, це можна пов'язати з дещо різними практиками кадрового і технічного ресурсу, необхідного для виготовлення контенту.

Від ракетного удару загарбника у березні серйозно постраждала інфраструктура однієї з радіостанцій області.

Вікторія Рупс, директорка радіо «NewDay», м. Коростень: «Внаслідок атаки ворожої ракети по центру міста Малин на початку березня було вищент зруйновано наш передавач. А під час бомбардування Коростеня сталося влучання в будівлю, де зберігалася наша документація. Протягом п'яти місяців компанія ретранслявала програми «Українського радіо» у Коростені. У серпні нам вдалося відновити малинський передавач. Тоді ж прийшли нові працівники і радіо запрацювало повноцінно, виробляючи власний продукт».

У 2022 році на Житомирщині зменшилася присутність мережевих радіомовників. Головним чинником, що зумовив цей факт стало скрутне фінансове становище. У Малині та Олевську перестало звучати ТОВ «ТРК «ЛЬВІВСЬКА ХВИЛЯ» («Львівська хвиля радіо нашого міста»), у Бердичеві – ТОВ «УНА-1» («РАДІО УНА. Перша українська націоналістична хвиля»), в обласному центрі - ПІДПРИЄМСТВО «РК «СУПЕР-НОВА» («Просто радіо»).

Провайдери програмної послуги

У Житомирській області ведуть свою діяльність 19 провайдерів програмної послуги. Майже усі вони відверто зізнаються: 2022 рік став для них роком виживання. Про якісь суттєві прибутки від діяльності мова не йшла, головним було утримати необхідний баланс для роботи підприємств. Правовласники контенту не надто охоче йшли на цінові поступки. А починаючи з лютого жителі громад масово покидали свої домівки, переїжджаючи до тих областей, де було спокійніше. Приміром – в Овручі, Коростені залишалося 30-40 % жителів. Третина мешканців у березні виїхала і з обласного центру. Через фактор війни знизилася і платоспроможність частини населення.

Віталій Моргул, директор ТОВ «КП ТРК «Мрія», м. Овруч: «До 24 лютого – штатна робота, як і у всіх провайдерів телекомунікаційних мереж. Основною проблемою було балансування між ціною на роялті телеканалів і кінцевою абонплатою для споживача.

Після 24 лютого основним викликом для компанії стало завдання стабільної подачі сигналу для споживача. В кінці лютого та березні 2022 року мали пошкодження мереж від військових дій, які по можливості, часто під загрозою для життя наших працівників, відновлювали мережі в самому місті Овруч та прилеглих населених пунктах. На жаль, не можу не констатувати той факт, що компанія втратила значну частку своїх абонентів. Як через неможливість оплачувати послуги, так і через те, що багато хто з них евакуювався з громади».

Більшість провайдерів області у 2022 році вимушено освоювали для себе нові види діяльності, головним чинником якої стала соціальна складова. У підвальних приміщеннях та укриттях ліцензіати облаштовували точки доступу

до мережі Інтернет. А до першого вересня долучалися до під'єднань до мережі сховищ у навчальних закладах.

Енергетичний терор інфраструктури галузі

10 жовтня під час масованого ракетного удару росіяни випустили по Україні 84 крилаті ракети та 13 іранських дронів. Постраждали, зокрема, Київ, Львів, Рівне, Житомир... Це була перша, але не остання масована атака у 2022 році на об'єкти критичної інфраструктури Житомирщини. Частина громад регіону неодноразово змушена була перебувати без світла по декілька днів поспіль.

Стабільне енергоживлення необхідне для роботи усіх без винятку ліцензіатів Національної ради. Варто зауважити, що навіть за умов тотального вимкнення електроенергії в області продовжували мовити Суспільне радіо та декілька мережевих радіостанцій. Робота більшості ж місцевих ліцензіатів прямо залежала від наявності електричної енергії.

Представником Національної ради було здійснено оперативне вивчення можливості роботи ліцензіатів за умов тривалої відсутності електрики. Висновок такий: більшість мовників та провайдерів програмної послуги були змушені призупиняти свою діяльність. Справа навіть не у наявності чи відсутності генераторів – а у неможливості доставляти сигнал до передавачів, вузлових станцій. Відбувалася постійна комунікація з керівництвом місцевої філії КРРТ на предмет актуальної ситуації на передавачах структури. Усі об'єкти були забезпечені генераторами, стабільно був наявний певний запас пального. А з часом вводилися в дію альтернативні лінії живлення. Не вдаючися до подробиць можна констатувати, що телекомунікаційна інфраструктура регіону до кінця року стала менш уразливою ніж була у жовтні.

3. Аналіз стану дотримання телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги ліцензійних вимог. Моніторинг телерадіопрограм

Відповідно до Положення про представника Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, представник у Житомирській області здійснював нагляд за дотриманням телерадіоорганізаціями законодавства України та виконанням ними умов ліцензій. У 2022 році було здійснено лише одну планову виїзну перевірку ліцензіата. Оголошення воєнного стану унеможливило, призупинило подальше проведення перевірок.

Проте тривала моніторингова робота представництва регулятора у Житомирській області. Природньо, що з урахуванням повітряних атак та подальшої ситуації з постійними відключеннями електроенергії, представником та провідним спеціалістом секретаріату представника в максимально можливих у таких реаліях обсягах продовжували здійснюватися моніторинги діяльності місцевих телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги.

Упродовж 2022 року було проведено 433 (у попередньому році – 476) комплексних, тематичних та вибіркових моніторинрів, структуру котрих наведено у Додатку 4 Звіту.

У звітному періоді представником Національної ради до ліцензіатів було направлено 9 письмових повідомлень про виявлені порушення законодавства та/або умов ліцензії. Після повідомлень щодо зафіксованих представником та провідним спеціалістом секретаріату представника ознак порушень ліцензіати приводили свою діяльність у відповідність до законодавчих вимог. Повторні моніторинги фіксували відсутність порушень, на котрі було вказано.

За результатами моніторинрів було встановлено, що у цілому телерадіоорганізації області дотримувалися вимог до власного контенту, що обумовлений законодавством України та ліцензійними умовами. Не було зафіксовано порушень Правил ведення мовлення на теле- і радіоканалах у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті. Усі телерадіомовники дотримувалися запровадженої Указом Президента України у березні загальнонаціональної хвилини мовчання.

4. Виконання телерадіоорганізаціями Житомирської області законодавчих вимог щодо обсягу державної мови в ефірі

Телевізійне мовлення

Відповідно до статті 10 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», котра регулює обсяг державної мови у телеєфірі, передбачено, що у загальному тижневому обсязі мовлення загальнонаціональних і регіональних телеканалів частка української мови у фільмах та/або передачах у кожному проміжку часу між 07:00 та 18:00 і між 18:00 та 22:00 має становити 75%, місцевих мовників – 60%. Обсяг передач новин державною мовою у ці ж проміжки повинен становити не менше 75%.

Всі телеканали Житомирщини у повному обсязі витримали цю законодавчу норму. Уперше від запровадження мовних квот в ефірі обсяг і передач і новин українською кожного телемовника досяг стовідсоткового показника.

Розрахункові показники частки державної мови в ефірі кожного телеканалу наведені у Додатку 5.

Радіомовлення

У 2022 році зазнали змін статті Закону України «Про телебачення і радіомовлення», що регулюють обов'язкову частку пісень та ведення передач українською. Телерадіоорганізації при здійсненні радіомовлення повинні забезпечувати частку пісень (словесно-музичних творів) державною мовою в обсязі не менше 40 відсотків загального обсягу пісень, поширених протягом

доби, а також не менше 40 відсотків загального обсягу пісень, поширених у кожному проміжку часу між 07.00 та 14.00 і між 15.00 та 22.00. Ця вимога не стосується ліцензіатів, які у своїй діяльності керуються статтею третьою Закону - частка пісень державною мовою не менше 25 відсотків, натомість частка пісень офіційними мовами Європейського Союзу відповідно до умов ліцензії становить не менше 60 відсотків. Що стосується мови ведення передач – вимоги єдині для всіх: телерадіоорганізації при здійсненні радіомовлення забезпечують не менше 75 відсотків добового обсягу ведення передач, у тому числі новинно-аналітичних блоків, розважальних передач (дикторами, ведучими радіопередач) державною мовою".

Упродовж року представником Національної ради і провідним спеціалістом секретаріату представника було здійснено дві хвили моніторингів місцевих ефірних радіостанцій на предмет дотримання ними законодавчих норм щодо відсоткового співвідношення пісень, які звучать державною мовою, а також ведення ефіру та підготовки передач українською. Порушень частин другої, третьої та п'ятої статті 9 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» зафіксовано не було. Радіостанції Житомирської області перевищують встановлені Законом України обов'язкові квоти щодо частки державної мови в ефірі. Ведення передач – стовідсотково українською. Середній розрахунковий показник результатів моніторингів радіоорганізацій Житомирській області, що здійснюють мовлення в FM-діапазоні, становить: частка пісень українською мовою – 48,01 % , ведення передач державною – 100 %. Частка державної мови в ефірі кожної з радіостанцій регіону відображена у Додатку 6.

5. Захист телерадіоінформаційного простору та інформаційної безпеки держави

Протягом звітного періоду представник Національної ради спільно з провідним спеціалістом секретаріату представника продовжували здійснювати системний нагляд за дотриманням ліцензіатами частини другої статті 6 Закону України «Про телебачення і радіомовлення». Зокрема, на предмет розміщення закликів до повалення конституційного ладу, порушення територіальної цілісності України, пропаганди війни, насильства, жорстокості, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, вчинення терористичних актів, посягання на права і свободи людини та трансляції телепередач, виготовлених після 1 серпня 1991 року, що могли містити популяризацію або пропаганду органів держави-агресора та їхніх окремих дій, що виправдовують чи визнають правомірною окупацію території нашої держави. Жодних таких зловживань за результатами моніторингів зафіксовано не було.

Упродовж року здійснено 38 комплексних моніторингів діяльності місцевих провайдерів програмної послуги. До керівників кожного з суб'єктів цього виду діяльності своєчасно було доведено рішення Національної ради від

17.11.2022 щодо перезавантаження Переліку програм іноземних телерадіоорганізацій, що ретранслюються. Про зафіксовані ознаки порушень, котрі засвідчили подальші моніторинги, було проінформовано керівництво управління представників Національної ради, до ліцензіатів було направлено листи-повідомлення щодо необхідності приведення своєї діяльності до норм законодавства та ліцензійних вимог.

Усі радіомовники області оперативно реагували на звернення Управління стратегічних комунікацій Апарату Головнокомандувача Збройних Сил України щодо розміщення в ефірі радіомовників на Півночі України звернення від імені українського народу до військовослужбовців збройних сил Республіки Білорусь.

Що стосується ж самої сусідньої держави – довжина державного кордону з Білоруссю, що пролягає Житомирщиною, становить 280 км. Спеціалісти Подільської філії Українського державного центру радіочастот продовжували фіксувати у низці населених пунктів півночі області трансляцію в цифровому стандарті телевізійних програм виробництва не лише Республіки Білорусь: «РТР Беларусь», «МИР 24», «НТВ Беларусь», інших. Наявна часткова присутність на території нашої держави «Радиус ФМ», «Першы нацыянальны канал Беларускага радыё». Відтак було і продовжує бути актуальним насичення прикордоння Житомирщини вітчизняним інформаційним продуктом. За умов призупинення через повномасштабну війну проведення конкурсів Національною радою ініціативу виявляють діючі мовники. КП Коростенської міської ради «ТО «КОРОСТЕНЬМЕДІА» звернулося до регулятора та до Українського державного центру радіочастот з клопотанням про збільшення потужності власного передавача, що б дозволило збільшити покриття прикордоння Житомирщини вітчизняним радіомовленням.

За участі представника Національної ради у 2022 році тривала й низка інших заходів, спрямованих на захист інформаційної безпеки та виконання законодавчих норм. 19 травня 2022 року спільно зі співробітниками силових структур області було проведено оперативні заходи щодо припинення безліцензійної діяльності. Неліцензована кабельна мережа була прокладена у смт Городок Житомирського району, база підключень до котрої налічувала близько трьох сотень абонентів. Після здійснення оперативних дій техніку, за допомогою якої розповсюджувалися програми безліцензійного провайдера, було вилучено – що унеможливило подальше функціонування мережі. Схожий вид діяльності було припинено 01 вересня у обласному центрі. До представника Національної ради у Житомирській області надійшла інформація щодо фактів надання громадянам платного доступу до перегляду телеканалів за технологією IPTV. Своїх потенційних абонентів «підприємець», житель Житомира, шукав у мережі Інтернет. Загальна база пропозицій для перегляду сягала майже 1000 телеканалів, частина з яких є забороненою для ретрансляції на території України. Розповсюдження пакетів каналів за технологією IPTV підлягає ліцензуванню Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення. Такого дозвільного документу, як і угод з правовласниками контенту, житомирянин не мав. Діяльність було припинено, справу скеровано до суду.

6. Узагальнююча інформація

І до, і після оголошення воєнного стану на території України представником регулятора у регіоні здійснювалася уся можлива комунікація з ліцензіатами, задля постійного аналізу умов їх діяльності. Вся інформація оперативно передавалася до управління представників Національної ради. Керівники телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги області вчасно і у належному обсязі були проінформовані про ключові рішення Національної ради за звітний період, а також про можливості тимчасово відступу від певних умов ліцензії на час воєнного стану. Частково комунікація проводилася дистанційно – засобами електронного та відеозв'язку. Попри усі об'єктивні обставини, у полі зору представника регулятора перебували всі місцеві телерадіоорганізації та провайдери програмної послуги, що здійснюють діяльність на території Житомирської області.

Представник Національної ради постійно перебував на зв'язку з місцевими самоврядними органами, обласною та районними військовими адміністраціями. Низка спільних нарад надала чіткості розумінню умов роботи ліцензіатів Житомирщини в умовах війни. Усі міста, де працюють мовники, були забезпечені інформацією про оголошення повітряних тривог у теле- та радіоефірах. На постійному контролі представника була ситуація з роботою передавачів під час знеструмлень. З огляду на виклики 2022 року була максимально активізована співпраця з правоохоронними структурами, Житомирським обласним відділом Подільської філії УДЦР, Житомирською філією Концерну РРТ.

Невід'ємною частиною роботи представника було і залишається реагування на звернення громадян. Найчастіше вони стосувалися якості покриття території Житомирщини цифровим сигналом та принципів пакетування програм провайдерами програмної послуги. На усі звернення, що надходили до представника – їх було 38 – заявникам були надані вичерпні відповіді.

Пріоритетним у діяльності представника у звітному періоді було виконання рішень Національної ради, наказів, розпоряджень голови та членів Національної ради, керівника апарату, начальника управління представників. Завдання виконувалися з дотриманням встановлених термінів та без зауважень з боку керівництва Національної ради та керівників структурних підрозділів регулятора.

У 2022 році представник Національної ради у Житомирській області пройшов курси підвищення кваліфікації державних службовців, які займають посади державної служби категорії «Б» за загальними професійними (сертифікатними) програмами на базі Державного університету «Житомирська політехніка». Результативним документом є свідоцтво (3 кредити ЄКТС). У рамках самоосвіти додатково опрацьовувалися питання інформаційної безпеки

під час воєнного стану, продовжувалося опрацювання тематики комунікації та взаємодії.

Також у звітному періоді державним службовцем взято участь у п'яти вебінарах на тему досвіду Медіа Регулятора Польщі в рамках імплементації положень Директиви ЄС про аудіовізуальні медіапослуги та у заході «OSINT – розвідка з використанням відкритих джерел».

2023 рік повинен кардинально змінити існуючі акценти функціонування медіасфери. Цьому слугуватиме ухвалення Верховною Радою наприкінці 2022 року Закону України «Про медіа». Наявне законодавство не враховувало розвитку сучасних технологій, а тому створювало певну дискримінацію для ліцензіатів Національної ради на медійному ринку – порівняно з новими суб'єктами, які дотепер абсолютно не регулювалися. Закон «Про медіа» має вирівняти цю ситуацію.

Що стосується року 2022 – не буде перебільшенням визнати, що такого складного року для мовників і провайдерів Житомирщини ще не було. Складного кадрово, фінансово, технічно... Але більшість з них вистояли і продовжують працювати для жителів регіону. Крім безпосередньої своєї роботи одночасно стаючи хабами волонтерської допомоги для захисників України та людей, котрі були вимушені покинути свої домівки.

Без жодних прикрас можна констатувати, що 2022 рік став роком певної стагнації вітчизняної медіагалузі. Житомирщина не стала винятком. Але немає сумніву у тому, що 2023 рік має стати роком розвитку, прогресу, перемоги.

Великої Української Перемоги.

**Представник Національної ради
у Житомирській області**

Іван НАТИКАЧ